

FIRMA A SPOLEČENSKÁ ODPOVĚDNOST V PRAXI

Na Mezinárodní evropské konferenci o sociální ekonomice a podnikání, která se uskutečnila v Praze v rámci českého předsednictví EU, zazněla řada dobrých zkušeností ověřených v praxi našich i zahraničních podniků. Velkou pozornost vzbudily například poznatky vedení družstva invalidů Ergotep z Proseče u Skutče, kde se již řadu let uplatňuje inovativní vytváření pracovních příležitostí pro zdravotně postižené spoluobčany z tohoto regionu.

Dr. Jiří M. NOVOTNÝ

Jde o zářný příklad toho, že když má management skutečný zájem vyjít zdravotně postiženým lidem vstříc bez ohledu na obtíže a najde i oporu u zainteresovaných institucí a organizací, lze dokázat téměř nemožné. K rozhovoru jsme proto pozvali Jiřího Herynka, ekonomicko-personálního ředitele, a Bc. Petra Herynka, obchodně-výrobního ředitele družstva invalidů Ergotep.

EuroFirma: Můžete nejprve družstvo Ergotep stručně představit?

Jiří Herynek: Jsme sociální firma, která se od samotného založení zabývá ve svých krátkodobých i dlouhodobých cílech integrací zdravotně postižených do společnosti. Zaměstnání je velice důležitým a často podstatným prvkem integrace, od kterého se poté odvíjí celková kvalita života. Ergotep usiluje o kvalitu ve všech směrech.

Bc. Petr Herynek: Snad jen dodám, že slovo sociální je často zavádějící. Je i chápáno jako jakási charita. Ergotep však vyvíjí podnikatelské projekty, které směřují k efektivní ekonomice.

EuroFirma: Pokud vím, začínali jste v roce 2003 se záměrem pomoci zdravotně postiženým lidem najít pracovní uplatnění. Jak se zrodila tyto myšlenka a co vše to v počátcích obnášelo?

Jiří Herynek: Družstvo založili převážně zdravotně postižení. Počáteční záměr ještě více směřoval na pomoc zdravotně postiženým. Začali jsme vyrábět pomůcky pro zlepšení mobility handicapovaných. Byla zde i tři-

cetiletá zkušenost z působení v družstvu invalidů. A co obnášely počátky? Úplně vše... především však intenzivní úsilí a dávky rizika. Důležité bylo, že se naše rozhodnutí vždy ukázala jako správná a že se dařilo je rychle realizovat. Nasazení bylo obrovské, vždyť do roka jsme měli dvě desítky zaměstnanců a chystali účast na prvním veletrhu.

EuroFirma: Znamenalo to také účelně vybavit prostory a vyrobit řadu pomůcek, bez nichž nebylo možné se obejít při výrobě jednoduchých elektrických zařízení, již jste začínali...

Bc. Petr Herynek: Našli jsme cestu k financím na zakoupení prvního výrobního objektu. Už v přípravném období jsme mnoho záměrů uskutečnili v provizorních prostorách a do nových se stěhovali za plného provozu.

EuroFirma: Chtěli jste však mnohem víc. Co bylo významným akcelerátorem dalšího rozvoje firmy?

Jiří Herynek: Brzy před námi byla otázka, co a jak dál. Nebylo snadné určit další cestu. Impulsem byl určitě fakt, že už za rok se projevila vysoká kvalita našich dlouhodobých projektů v oblasti ucelené rehabilitace. O práci mělo zájem mnoho uchazečů a zjistili jsme, že kolem nás je spousta potřebných. Riskli jsme to a šli do projektu s vysokým nárůstem zaměstnanosti – v následujícím projektu jsme vytvořili pětadvacet nových pracovních míst pro zdravotně postižené.

Bc. Petr Herynek: Do této doby spadá také náš nejdůležitější krok, kterým bylo získání partnera. Nehledali jsme sponzory, ale partnery, s nimiž bychom mohli výhledově realizovat i náročnější obchodní projekty. Tak začala spolupráce s Poštovní spořitelnou. Nešlo přitom jen o naše marketingové služby pro tuto banku. Už v roce 2005 dosáhl významného ocenění bankovní produkt Hendikep – postžirový účet určený svými výhodami zdravotně postiženým. Na jeho vzniku se podepsala právě naše spolupráce s Poštovní spořitelnou a tím bylo i nasměrováno následné působení Poštovní spořitelny v oblasti společenské odpovědnosti.

EuroFirma: Rok 2005 byl počátkem spolupráce s Úřadem práce v Chrudimích, později i ve Svitavách. Koupili jste nový objekt, kde postupně najde práci dalších padesát lidí se zdravotním postižením. Chtěli jste víc, a tak zaměstnáváte prvního pracovníka se specifickým zdravotním postižením. Jak na tuto dobu vzpomínáte?

Bc. Petr Herynek: Rozsáhlé prostory bývalé Elektro-Pragy v Proseči nabízely i nové možnosti. Začali jsme prohlubovat a rozšiřovat především direct marketing. Byla to doba neustálých oprav a úprav, stěhování, zavádění nových projektů. Absolvovali jsme veletrh Rehaprotex v Brně. Toto období bylo sice hektické z hlediska vynaloženého úsilí, ale velice tvůrčí a povzbuzující; dalo nám mnoho impulsů k dalšímu rozvoji.

Jiří Herynek: Právě zmiňovaná velice dobrá spolupráce s úřady práce byla pro náš rozvoj i zavazující. Vysoký nárůst zaměstnanosti vyžadoval

Jiří a Petr Herynkovi
s ministrem Michael Kocábem
na Mezinárodní konferenci
o sociální ekonomice a podnikání

připravit odpovídající pracovní prostředí. I v této době jsme preferovali kvalitu pracovního místa. To je pro pracovní a ucelenou rehabilitaci základem. Vytvořit prostředí pro možnost uplatnění velkého rozsahu pracovníků se specifickým postižením. Umožnit zařazení i těžce zdravotně postiženým, kteří jinde uplatnění nenajdou. To vše se dařilo, ale stále nejdůležitější podmínkou bylo vytvářet a rozvíjet dobrý byznys. To byla budoucnost pro vytváření vhodných pracovních pozic.

EuroFirma: Koncem minulého roku vás v družstvu byla již stovka. Naplnila se vaše vize firmy se sociálním zaměřením, ale pro představu, jaké požadavky klade každodenní provoz takovéto firmy na její manažery?

Jiří Herynek: Být vždy tam, kde je potřeba, činit správná a rychlá rozhodnutí. Poté i zodpovědnost vůči pracovníkům. Právě zaměstnávání zdravotně postižených přináší mnohem větší nasazení a zodpovědnost. Pokud zapojíte někoho do zaměstnání a začíná cesta jeho integrace, pak je složité si jen připustit, že něco „neklapne“...

Bc. Petr Herynek: Vyžaduje to každodenní úsilí, většinou dvanáct až čtrnáct hodin maximálního pracovního nasazení. Intenzivní růst kvality i kvantity pracovních pozic byl podmíněn tvrdou a strategicky promyšlenou cestou. Manažersky nejnáročnější je především koordinace toho, aby firma prosperovala a přitom expandovala v nových projektech.

EuroFirma: Jak probíhá pracovní den lidí s nejrůznějším postižením, jakou péči tito lidé vyžadují, jaká zde existují specifika?

Jiří Herynek: Musejí přijít do přívětivého pracovního prostředí. Čistota, teplo, sucho, světlo, zázemí a kvalitní okolí – to vše pozitivně působí na možnost zaměstnat lidi se širokým specifickým postižením. A to doplňujeme ještě vlastním svozem a rozvozem pracovníků. Podle svých možností a schopností mají pracovníci různě upravenou délku pracovní doby. Specifika jsou různá – třeba lidé s diabetem musejí mít upravenou četnost přestávek. Ti, kdo nemohou pracovat celou směnu ve vynucené poloze, musejí mít možnost pracovat různorodě. To se děje třeba ve středisku distribuce – chvíli se sedí u počítače, poté se balí, kompletuje...

Bc. Petr Herynek: Právě naše projekty a programy umožňují obměnu či případnou změnu pracovních pozic. V tom je velký význam spolupráce s Poštovní spořitelnou, naším partnerem. Připravujeme a realizujeme vskutku unikátní projekty. Vždyť v Ergotepu je vlastně vytvořeno bankovní či poštovní prostředí. A tak i každý nový den může přinést také něco nového pro naše pracovníky.

EuroFirma: Jak se vlastně odvíjí vaše spolupráce s odbornými lékaři?

Jiří Herynek: Velice často komunikujeme a konkretizujeme pracovní možnosti a schopnosti našich pracovníků – tedy jejich pacientů. Při prvních problémech se nelze vzdávat. Hledá se cesta, která vede přes odpočinek, rehabilitaci či změnu pracovního režimu nebo místa. Konzultace s lékaři často mění i lidské osudy...

EuroFirma: Na přelomu roku 2006 a 2007 jste začali s první pracovní rehabilitací, co vše tomu nutně předcházelo?

Jiří Herynek: Cílem integrace formou pracovní rehabilitace je zapojení člověka do volného trhu práce. A to je někdy moc dlouhá cesta. Není to jednoduché pro člověka po těžkém úrazu ani pro člověka po onkologické léčbě. Každý stav přináší mnoho překážek a vyžaduje trpělivost, odhodlání. Překonání fyzické a často i duševní bolesti. Člověk po onkologické léčbě má několikaletou pauzu od práce, jde tedy o znovuzískání návyku. Přitom možnost zaměstnání je pro něho většinou posledním pádným důkazem, že je opět zdravý... Musí se však pomalu aklimatizovat, „rozjízdit“; a v tom právě spočívá naše poslání. Umožnit zpočátku práci třeba jen na dvě až čtyři hodiny denně, uzpůsobit náročnost či rych-

lost – tady nemají běžné pracovní normy místo. Pro vozičkáře zase upravené ergonomicky pracoviště, pro to máme svého ergoterapeuta.

EuroFirma: Vznikla počítači vybavená pracoviště – Centrum administrativních prací s bezbariérovým přístupem. Co vše se zde vytváří?

Bc. Petr Herynek: Od jednoduchých administrativních prací a služeb, činností internetových obchodů až po koncepčně složité procesy různých věrnostních a bodových programů.

EuroFirma: Když provedeme malou rekapitulaci, jaké produkty a služby dnes Ergotep, družstvo invalidů, zabezpečuje?

Bc. Petr Herynek: V období krize také ubývá jednodušších kompletních činností. Lidem nabízíme posun do nových projektů. V administrativním centru mají naši pracovníci přístup ze svých počítačů pomocí RDP technologie na vzdálenou plochu dedikovaného virtuálního terminálu serveru v Československé obchodní bance. Projekt distribučního centra představuje kompletně technologicky vybavené pracoviště zaměřené na distribuci zásilek. Pracoviště je napojeno na systém odbavování zásilek Post Office České pošty. Denně se provádí svoz poštovních zásilek na překladiště v Pardubicích. Pro představu, v roce 2008 bylo od nás odesláno půldruhého miliónu zásilek... Náš elektronický obchod na doméně www.ctyrlstek.eu nabízí v současné době tři desítky tisíc produktů, rozdělených do třinácti kategorií. Vytvořena je i kategorie pro prodej produktů chráněných dílen. Organizujeme i takzvaný Věrnostní program zaměřený na podporu operací platební kartou. Klient získává body za platby kartou od určité výše útraty, za které potom čerpá nejrůznější odměny z příslušného katalogu. Tyto odměny ve formě nejrůznějšího zboží potom naši pracovníci balí a rozesílají. V projektu bodové soutěže pracovníků České pošty realizujeme kompletní systémové řešení této soutěže. Jde o marketingový nástroj pro prodejce produktů z řad pracovníků České pošty. Nově je spuštěn společný projekt Ergotepu a společnosti Tescoma, a. s., navazující na dlouhodobou spolupráci obou partnerů. Tescoma je povahou svého výrobního programu pro nás ideálním partnerem jako dodavatel produktů do našich obchodních projektů. V současné době je v Ergotepu realizován sklad kompletního sortimentu společnosti Tescoma pro elektronický obchod. Probíhá na doméně www.tescoma.cz. Nelze opomenout také organizování a komplexní zpracovávání obsáhlých webových projektů a soutěží. Například právě končí dlouhodobá vědomostní soutěž pro školy, v níž Poštovní spořitelna připravila pro vítězný kolektiv zájezd do Londýna a další hodnotné ceny. A málem bych zapomněl, poskytuje také logistické služby.

EuroFirma: A pokud jde o rekvalifikace?

Jiří Herynek: Naprostou většinu pracovních pozic zvládají lidé, kteří v Ergotepu začali na manuální kompletaci. Jsou jim nabízeny kvalitnější pozice s vyššími požadavky, a to vše se děje proškolením a zaučováním do nových programů. Nesmírně cenným poznatkem pro vývoj sociální firmy je dát lidem šanci na kvalifikační růst, přesvědčit je o jejich kvalitách, odstranit zábrany a často i pocit méněcennosti. Důležitá je proto i kvalita komunikace s lidmi.

EuroFirma: Družstvo i vy sami jste získali řadu významných poct – ocenění Ministerstva obchodu a průmyslu ČR za mimořádný přínos v oblasti integrace občanů se zdravotním postižením v roce 2006, prestižní Cena Olgy Havlové v roce 2007 byla udělena Jiřímu Herynkovi, v témž roce získal titul Manažer roku Petr Herynek, váš produkt Handicap se stal Finančním produktem roku 2005, letos jste obdrželi cenu Orbis-Pictus Podnik budoucnosti. Byla to pro vás satisfakce za manažerské starosti?

Jiří Herynek: Pro mě jsou ocenění povzbuzením pro další úsilí.

Bc. Petr Herynek: Ztotožňuji se s názorem Jiřího.

